

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

HARTA ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 011 Științe ale educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

prof. univ., dr. hab. Oleg BUGA

Bălți, 2025

Curriculum-ul la unitatea de curs *Harta în predarea geografiei* a fost discutat și aprobat în ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie.

Procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2025.

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

V. Capcelea conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

Analizat și recomandat în ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 1 din 07.10.2025.

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Lidia Popov conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat în ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 2 din 15.10.2025.

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

I. Ciobanu conf. univ., dr. Ina CIOBANU

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe ale naturii și agroecologie

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Denumirea unității de curs: Harta în predarea geografiei

Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Studiu individual		
S.02.A.006	6	180	24	24	-	132	examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul I, Semestrul 2.

Forma de organizare a învățământului: Învățământ cu frecvență.

Regimul unității de curs: Opțională.

Categoria formativă: De specialitate.

Informații referitoare la cadrul didactic

Oleg Buga, doctor habilitat, profesor universitar, absolvent al Universității de Stat „M. Lomonosov” din Moscova (1987). În perioada 1996-2008 – cel mai bun profesor al anului, deținător de Diplomele de onoare ale Ministerului Educației. Din anul 2011 și până în prezent este deținătorul titlului științifico-didactic de profesor universitar.

Birou: aula 519.

E-mail: bugaoleg26@mail.ru

Orele de consultații: conform orarului afișat pe pagina online a catedrei (inclusiv email, Viber, Google Meet).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Harta în predarea geografiei* este un curs de specialitate la programul de master *Didactica geografiei* care se studiază în anul I și este un curs obligatoriu de formare care ca scop cunoașterea diversității mijloacelor cartografice de învățământ utilizabile în procesul educațional, prin analiza și interpretarea lor. Harta este principalul mijloc de învățământ utilizat în predarea și învățarea geografiei.

Prin intermediul acelei unități de curs se urmărește prezentarea modului cum anume pot fi utilizate hărțile în lecțiile de geografie pentru dobândirea cunoștințelor de geografie și pentru formarea deprinderilor de orientare pe hartă și cu ajutorul hărții.

Rezultatele învățării vor fi valorificate în cadrul programului de studiu, fiind și o bază metodologică pentru activitatea în domeniul educației geografice, inclusiv în cercetare și inovare.

Studierea unității de curs *Harta în predarea geografiei* se bazează pe competențele formate la unitățile de curs din primul semestru: Abordarea prin competențe a procesului de învățământ, Metode moderne de instruire în geografie, Integrarea Sistemelor Informaționale Geografice în învățământul preuniversitar.

Competențele obținute în cadrul cursului vor servi ca suport la studierea unităților de curs planificate pentru semestrele II și III de studiu (Orizontul local, Practica pedagogică la geografie ș.a.), precum și la realizarea tezei de master.

Exigențe și competențe prealabile

Pentru realizarea scopului propus în cadrul cursului *Harta în predarea geografiei* este necesar ca studentul să posede: competențe practice de lucru cu harta geografică; abilități de citire și interpretare a hărților geografice.

Competențe generale și profesionale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe generale:

CG1. Proiectarea activităților educaționale și/sau de cercetare, prin valorificarea unui spectru variat de finalități, conținuturi, metode, privind optimizarea, schimbarea, inovarea procesului și sistemului educațional.

CG2. Realizarea procesului educațional, de cercetare sau managerial prin utilizarea integrată a resurselor în contexte largi și complexe.

CG3. Evaluarea procesului și sistemului educațional din perspectiva constatării eficienței implementării prevederilor de politici și monitorizarea performanțelor la diverse niveluri operaționale.

Competențe profesionale:

CP2. Proiectarea demersului educațional, metodic, managerial conform reglementărilor, politicilor și paradigmelor educaționale actuale în optimizarea și inovarea procesului de învățământ la ciclul liceal.

CP4. Structurarea conținuturilor și a resurselor educaționale în mod creativ în funcție de finalitățile curriculare și de cerințele formative specifice învățământului liceal.

CP5. Implementarea strategiilor și tehnologiilor educaționale inovative în asigurarea eficienței învățării în contexte diverse la treapta liceală.

CP9. Fundamentarea unor demersuri educaționale flexibile, valorificând resursele inovative și abordările actuale în contextul educației nonformale.

CP10. Crearea cadrului educațional inovativ în învățământul nonformal pentru dezvoltarea holistică a personalității elevului.

Rezultate ale învățării unității de curs

Competențe	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CG1	1. Realiza proiectarea activității instituțiilor educaționale și a procesului educațional, în baza documentelor de politici, diverselor repere conceptuale și /sau a studiilor/ cercetărilor aplicative realizate. 2. Prezenta modalități de organizare a activităților de instruire privind formarea competențelor și dezvoltarea profesională a angajaților din domeniul educațional.
CG2	3. Identifica resurse pentru un context educațional adecvat reperelor conceptuale și valorificării potențialului fiecărui beneficiar.
CG3	8. Valorifica evaluarea, din perspectiva promovării culturii calității în educație, în baza strategiilor de primire- oferire de feedback.
CP2	10. Elabora proiecte ale activităților didactice, metodice, manageriale inovative și eficiente, integrate în cadrul normativ și politicile educaționale actuale la ciclul liceal.
CP4	12. Structura creativ conținuturile și resursele educaționale pentru asigurarea relevanței și eficienței procesului educativ în cadrul învățământului liceal.
CP5	13. Utiliza strategii și tehnologii educaționale și digitale inovative pentru a crea contexte variate de predare-învățare.
CP9	18. Elabora designul activităților educaționale în mod flexibil și inovativ, raportat la nevoile/interesele beneficiarilor, la specificul domeniilor și profilurilor educației nonformale în învățământul general/liceal.
CP10	19. Proiecta activități educaționale nonformale, manageriale și metodice într-un cadru incluziv și de comunicare constructivă.

Conținutul unității de curs

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
1.	Hărțile geografice și atlasele geografice.	2	Concepte despre harta geografică și atlase geografice. Tipuri de hărți și atlase geografice.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Importanța hărților în activitatea umană și în activitatea didactică” (≈ 9 ore)
2.	Analiza și interpretarea hărților.	2	Analiza și citirea hărților geografice.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Competențele și abilitățile dezvoltate prin utilizarea hărților” (≈ 8 ore)
3.	Metodele algoritmicării și ale exercițiului în utilizarea hărților.	4	Alitimizarea și exercițiul. Exerciții și procedee în care se utilizează hărțile geografice.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Importanța exercițiilor în metacogniție” (≈ 9 ore)
4.	Hărți mintale, hărți mute, scheme și crochiuri.	4	Hărțile mintale, harta mută, schema și crochiul.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Caracteristicile hărților mintale” (≈ 8 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
5.	Secvențe de învățare la geografia fizică.	4	Exemple de utilizare a hărților la unitatea de învățare <i>Pământul ca planetă.</i>	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
			Exemple de utilizare a hărților la unitățile de învățare <i>Relieful și Atmosfera.</i>	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
			Exemple de utilizare a hărților la unitățile de învățare <i>Hidrosfera și Biosfera.</i>	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
6.	Secvențe de învățare la geografia regională	4	Exemple de utilizare a hărților în stabilirea poziției geografice.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
			Exemple de utilizare a hărților în categorizarea statelor.		
			Exemple de utilizare a hărților în studierea elementelor cadrului natural (relieful, hidrografia, clima, vegetația, fauna și solurilor).	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Importanța utilizării hărților în cercetarea cadrului natural” (≈ 9 ore)
			Exemple de utilizare a hărților în studierea populației și așezărilor umane.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Importanța utilizării hărților în cercetarea populației și așezărilor umane” (≈ 9 ore)
			Exemple de utilizare a hărților în studiul resurselor unei țări și a unor aspecte ale economiei.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
7.	Jocuri didactice asociate hărților. Jocul de roluri.	4	Tipurile de jocuri didactice asociate hărților utilizate la lecțiile de geografie.	2	Pregătirea de seminar (\approx 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Metoda jocului de roluri” (\approx 8 ore)
Total		24		24	132

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs vor fi folosite următoarele strategii: prelegerea interactivă, expunerea, videoconferința, platforma Moodle, studiul de caz, demonstrația, dezbaterile, conversația euristică, problematizarea, brainstorming-ul, învățarea prin filmul didactic, studiul individual, realizarea sarcinilor practice, pregătirea și susținerea referatelor.

Activități de lucru individual al studentului

Studierea unității de curs se bazează pe folosirea metodelor activ-participative la realizarea prelegerilor. În baza materialului prezentat sintetic studentul se pregătește de dezbateri interactive cu pregătirea prezentărilor / referatelor.

În funcție de specificul tematicii fiecărui seminar studenții vor desfășura activități individuale de pregătire și susținere.

Studiul individual ghidat de profesor va include studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului, consultații suplimentare pentru studenții cu un rating scăzut, care întâmpină dificultăți în înțelegerea și la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive, inclusiv a discuțiilor; realizarea evaluărilor curente; testelor, lucrărilor de control, referatelor.

Tematica orientativă a referatelor pentru lucrul individual

1. Importanța hărților în activitatea umană și în activitatea didactică.
2. Competențele și abilitățile dezvoltate prin utilizarea hărților”.
3. Importanța exercițiilor în metacogniție.

4. Caracteristicile hărților mintale.
5. Importanța utilizării hărților în cercetarea cadrului natural.
6. Importanța utilizării hărților în cercetarea populației și așezărilor umane.
7. Metoda jocului de roluri.

Cerințe înaintate față de forma și conținutul referatului conform „Recomandări de realizare a tezei de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți”, aprobate de Senatul USARB, proces-verbal nr. 4 din 09.12.2015. Disponibil: [http://www.usarb.md/fileadmin/EVENIMENTE_2016/Recomandari de realizare a tezei de licenta si de master in USARB.compressed.pdf](http://www.usarb.md/fileadmin/EVENIMENTE_2016/Recomandari_de_realizare_a_tezei_de_licenta_si_de_master_in_USARB.compressed.pdf)).

Structura referatului:

1. Foia de titlu (include denumirile ministerului, universității, facultății, catedrei, temei; numele și prenumele studentului și conducătorului științific; localitate și anul).
2. Cuprins.
3. Introducere (se evidențiază actualitatea, scopul, obiectivele principale și obiecte de cercetare).
4. Conținutul structurat în capitole și subcapitole.
5. Concluzii generale și recomandări.
7. Bibliografia (nu mai puțin de 5 surse, prezentate conform cerințelor ghidului: NAGHERNEAC Ana. Regulile pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practice. Biblioteca științifică a USARB, 2012. 47 p. [on-line]. Disponibil: http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf. Volumul referatului nu mai mic de 15 pagini.

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Pregătirea de realizare și susținere a seminarului	72
2.	Pregătirea și susținerea referatului	60
Total		132

Evaluarea

Evaluarea activității de învățare a studentului se va desfășura în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master — Ciclul II, în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (disponibil: https://usarb.md/wp-content/uploads/2022/07/Regulament_master_2022.pdf)

Până la evaluarea semestrială studentul urmează să acumuleze note în cadrul celor două categorii de evaluări:

- evaluare curentă;
- evaluarea lucrului individual.

Evaluarea curentă va fi efectuată prin susținerea seminarelor, care urmează să fie susținute la finele desfășurării lecției, sau, cel târziu, până la realizarea următoarei teme. Pentru a determina **media notelor obținute la evaluările curente (Mc)** suma punctelor obținute pe parcursul semestrului se va împărți la numărul de note obținute, minim fiind – 6:

Lucrul individual (Li) va fi evaluat cu o notă medie a evaluărilor (numărul notelor nu va depăși 3). La examinarea finală vor fi admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- media evaluărilor curente (Mc) este de cel puțin 5;
- media pentru activitatea lucrului individual (Li) este de cel puțin 5.

Nota semestrială N_s se calculează ca medie aritmetică dintre aceste două componente:

$$N_s = \frac{Mc + Li}{2}$$

Evaluarea semestrială are loc sub forma unui examen scris. Durata examenului este de 1 oră și 30 de minute.

Nota generală la unitatea de curs *Harta în predarea geografiei* se calculează, cu precizia de până la două zecimale, conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5$$

Unde: N_f – nota finală (definitivă); N_s – nota reușitei curente semestriale; N_e – nota de la examen.

Evaluarea finală se va desfășura sub formă de examen scris. Nota definitivă se determină în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, aprobat prin hotărârea Senatului USARB, proces-verbal nr. 17 din 19.04.2017.

Lista subiectelor pentru examen

1. Hărțile geografice și atlasele geografice.
2. Analiza și interpretarea hărților.
3. Metodele algoritmizării și ale exercițiului în utilizarea hărților.

4. Hărți mintale, hărți mute, scheme și crochiuri.
5. Secvențe de învățare la geografia fizică.
6. Secvențe de învățare la geografia regională.
7. Jocurile didactice asociate hărților.

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. DULAMĂ Maria Eliza. *Harta în predarea geografiei: studii, cercetări, metode*. Cluj-Napoca: Editura „CLUSIUM” SRL, 2006. 231 p. ISBN 973-555-510-7.
2. MIRONOV, Larisa, MIRONOV, Ion. Aspecte privind instruirea axată pe harta geografică. In: *Mediul și dezvoltarea durabilă, conferință științifică națională cu participare internațională*, Ed. 4, 25-28 octombrie 2018, Chișinău. Chișinău: Tipografia UST, 2018, Ediția 4, pp. 252-255.
3. PREISLER, Octav-Gerard. Harta – parte integrantă a lecției de geografie. In: *Anuar C.N.I.*, pp. 29-32. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/41064291/harta-parte-integranta>

Suplimentare:

1. ACHIM, Florin. *Cartografie geografică*. București: Editura Universitară, 2018. 246 p. ISBN 978-606-28-0732-0.
2. OCTAVIAN, Mândruț. *Instruirea centrată pe competențe la geografie în învățământul preuniversitar*. Arad: „Vasile Goldiș” University Press, 2012. 119 p.

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie**

Aprobat la ședința
Catedrei de științe ale naturii și agroecologie,
Procesul-verbal nr. ___ din _____
Șeful catedrei

**Test de evaluare semestrială
(MODEL)
HARTA ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI**

Numele și prenumele studentului (ei) : _____
Grupa _____ data evaluării _____

1. Definiți noțiunile:

a) Harta geografică _____
_____ L0/1/2

b) Atlas geografic _____
_____ L0/1/2

2. Explicați importanța hărților în activitatea umană și în activitatea didactică.

_____ L0/1/2/3/4

3. Caracterizați elementele hărții geografice.

_____ L0/1/2/3/4/5/6

